

HEJÉRMEGYEI NAPILÓ

Előfizetés helyben, vidéken:

1 óra	2 K	1 óra	2-50 K
1 évre	24 K	1 évre	30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter I. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Kétféle szocialista nagygyűlés.

A keresztényszocialista szervezetek a világháború során szombaton és vasárnap tartották első kongresszusukat. Az első napon a különböző szakszervezetek gyűlésezték. Vasárnap délelőtt a Keresztény szocialis Egyesületek Országos Szövetsége tartott közgyűlést Giesswein Sándor elnöklésével. A napirend előtt szó esett arról a szakadásról, a mely a mozgalomban legutóbb történt. A vezetőség munkájával elégedetlen csoport ugyanis külön mozgalmat indított, a mely agresszív és nem helyesli a kereszténység elneveléivel való együttműködést. Az új mozgalom egyik vezetőjének felszólalását a közgyűlés megakadályozta s áttért a napirendre. Ennek során több szónok sürgette, hogy a képviselők a parlamentben több súlyt vessenek a munkáskérdésre.

Délután a régi képviselőházban az egyesült keresztényszocialis néppárt rendezett nagyszabású párt gyűlést Simonyi-Semadam Sándor elnöklésével. Giesswein Sándor a két párt fuziójáról beszélt. Haller István a programot fejtegette s hangsúlyozta, hogy az önrendelés jogán az állami élet keresztény szellemű berendezkedését akarják biztosítani. Miklós Ferenc a szervezkedésről beszélt. Huszár Károly ezután azt fejtegette, hogy a párt ösztönien támogatja a mai kormányt, mert első főladatául tekinti a választói reform megvalósítását. A választójogra nemzeti s keresztény érdekből szükség van, mert eszköz a népboldogsághoz szükséges követelések megteremtésére. A gyűlés végül bizalmat szavazott a pártnak.

A magyarországi szocialdemokratapárt napokon keresztül hirdette, hogy vasárnap délelőtt tíz órakor óriás arányú tüntetést rendez a választójogért. Hirdette, hogy ezen a napon mindenkinél sorakoznia kell, mert a kérdés a döntés pillanatához érkezett. A tömeg meg fogja mutatni hatalmát lefelé, fölfelé egyaránt. Az első terv az volt, hogy éppen úgy, mint tavaly, a mikor a király Budapesten volt, a városzaha udvarán lesz a népgyűlés, de később úgy döntöttek, hogy a városligeti iparcarnokban és az előtte levő téren lesz, a hol jobban elfér a tömeg.

Ilyen siralmas képe népgyűlések még alig volt, mint ez a manifestáció. A jelenvoltak számát tekintve sikerültebb rózsalányünnepe, vagy szüreti mulatság benyomását keltette a tömeg, a mely vagy tíz gyűlekező helyről összeverődve az iparcarnok kö-

zepső kupolája alatt elhelyezkedett, kellemetlenül dokumentálva, hogy milyen impozáns méretei vannak az iparcarnoknak. Ilyen körülmények között természetesen arról szó sem lehetett, hogy valaki kiszoruljon az iparcarnok előtti térre.

Az óriási tömeg, amelyet a szocialdemokrata párt ígért, mintegy kétezer ember lehetett, amikor a gyűlés megkezdődött. Ez a szám is azonban az érdeklődés teljes hiánya miatt a szónokok beszéde alatt olyan rohamosan fogyott, hogy mire a gyűlésnek vége volt — s ez rendőri megállapítás — a résztvevők kétharmad része eltávozott. Szóval ez a kisdudor követelte magának a jogot, hogy mint az egész ország közvéleménye, mint az elnyomott milliók képviselője, nyomást gyakoroljon föl és feléle egyaránt.

A gyűlésen Garbai Sándor beszélt a választójogról egy óránál tovább. Az ismert frázisokat mind elmondotta. Kella választójog, mert a közigazgatási tisztviselők lopnak, mert rettenetes a papi uralom s hogy, a tízezer holdasoktól elvebessék a birtokot.

Garbai után Buchinger Manó szólt röviden az ő nem éppen legkellemebb organumán, de biz máris ő is hiába emlegette Tiszát. Végre is szíve betérjesztette a gyűlés határozati javaslatát, amely követelte, hogy a kormány azonnal tárgyalja a választójogot, a mint ezt Wekerle Sándor miniszterelnök megígérte az általános sztrájk idején. A szavazásnál mindenki föltartotta a kezét, csak a rendőrök nem és annak a szobor csoportnak az alakjai nem, a melyek az emelvény mögött állottak.

Továbbá:

„Hajlandó e a polgármester ur a sertés hizlalásra és kiadásra vonatkozó szerződésüket a legközelebbi törvényhatósági közgyűlésre bemutatni.

A ki ezen interpellációt elolvassa az újságban van azaz, hogy célom az általam, fennebb említett híreknek tisztázása, és a fogyasztói közönség érdekének védelme volt.

Mert ha a hírek igazak, és sajnos azt hiszem legnagyobb részben igazak, akkor kötelességem fogom tartani, hogy mozgalmat indítsak meg az iránt, hogy ezen közel egy milliót kitevő illegitim teher a fogyasztói közönségről levélessék, ha pedig nem igazak, hogy akkor a városi közéletmezés működéséről ez az árnyított eltávolítások.

Epen ezért nagyon különösek tetszik, hogy ezen interpellációt akarják azon rosszhi szemű vádaskodás alapjál meg tenni azok, a kik nagyon jól tudják, hogy a közéletmezési miniszter miéri requirálta el a 890 darab sertést a városi közéletmezésétől.

Ok nagyon jól tudják, hogy ezen interpelláció mit tartalmaz és nagyon jól tudják, hogy a január 28-án előterjesztett interpellációmat megelőzőleg a közéletmezési miniszteriumtól január 18-iki, tehát 10 nappal előbbi kettel a következő leirat érkezett a városi közéletmezéshez:

189.789/1917. Közéletmezési Miniszterium.

A szarizsükséglet megállapítása céljából 1917. évi december hó 10-én 7646. szám alatt hoztam intézkert bejelentésben foglalt adatok szerint címnek 16300 ellátásra szoruló tagja van.

Folyó 1918. évi január 1-től november 30-ig számított szarizsükséglete tehát, a fővárosi heti 10 dkg. fejadag alapulvétele mellett 79240 kilogrammot tesz ki, vagyis egy-egy sertés 50 kg. fehérruval számítva, a szarizsükségletű sertések végösszege 1556 darab. Ennek a 1556 darabnak felhasználását megengedem.

Tekintve, hogy a földművelésügyi miniszter 1917. évi 14310 számú rendeletével címek saját szarizsükségletére 2055 darab sertés hizlalását engedélyezte, a följebb leges 499 darab sertés a vezetésem alatt álló O. K. H. közvetlen rendelkezése alá esik.

Budapest, 1918. évi január 18.

A miniszter rendeletéből: A ki ezen az én interpellációm 10. nappal megelőzőleg kiadott közéletmezési miniszteriumi rendeletet elolvassa, az előtt nem kell magyarázni a hír tendenciozusan elferdítő célzatát még akkor sem, ha

Helyreigazítás.

A „Hejérmegyei Napló” egyik, az emult hét folyamán megjelent számában oly tartalmú hír, közlemény jelent meg, hogy én vagyok az oka, hogy az országos közéletmezési hivatal a városi közéletmezés által hizlaltatott sertések közül 490 és 40 darabot lefoglalt.

Szükségtelennek tartottam, hogy ezen tendenciozusan rossz bizeműleg beállított hírközleménnyel szemben helyreigazító közleményt jelentsek meg, mert egyrészt a közönség előtt is hihetetlennek kelett feltűnni a közleménynek másrészt ugyanazon lyukból eredendően annyira valótlon híresztelések keltetnek szárnyra, hogy nem vehetem magamnak azt a fáradságot, hogy minden egyes rosszhiszeműleg felreppentett kaeca nyilvános megcáfolásával uniassam a közönséget. Közéleti működésem irányás nyitlása megengedi azt, hogy ne kelljen minden rágalom ellen védekeznem.

Hogy a jelen esetben mégis helyreigazított, annak az oka, hogy több oldalról arról értesültem és figyelmeztettek, hogy a megjelent tendenciozus hírközleményt bizonyos irányban ellenem, mint a függetlenségi és 48-as párt élnöke ellen ki akarják használni.

Lásunk tehát tisztán, mi igaz abból a vádból, hogy én vagyok az oka, hogy a közéletmezési miniszter a városi közéletmezés által hizlaltatott sertésekből 890 darabot elrekvált.

Nekem arról, hogy a városi közéletmezés hol, kinél és mennyi sertést hizlaltatott, tudomásom egyáltalán nem volt. Hal-

lottam hizlalási szerződésekről, tengeri vásárlásokról, hogy ezekben a szerződésben a maximális árak messzemenő túllépésével biztosítottat a városi közéletmezési pénztár javára igen nagy összegre rugó nyereség, hogy a városi közéletmezés a fogyasztói közönségre nemcsak a maximális ár jelentékeny túllépésével, hanem a szerződés kötés és kimérés kapcsán is szükségtelenül nagy terhet rótt. Azt beszélték, hogy a 6 kor. 60 filléres maximális ár helyett 8 kor. 50 filléres ár mellett kötöttek hizlalási szerződést, hogy a termelő a közéletmezési pénztárba minden darab sertés után 30 korona, a kimaró hentes pedig 120 korona díjat fizet. — Minthogy ehhez hasonló kijelentést a közéletmezés egyik tagjától is hallottam, közérdekben levőnek tartottam, hogy ezeknek a híreknek valósága hivatalosan tisztázassék és ha igaznak bizonyulnának, akkor a fogyasztói közönség ezen, már a kizsúrázás határait érintő jogtalan kizsákmányolás ellen megvédecssék.

F. évi január hó 26-án tehát a következő interpellációt intéztem a polgármester Urhoz:

„Való e, hogy a közéletmezési bizottság az 1917. év folyamán oly időben, mikor a hatóság és polgárság részére tengeri vásárlási engedélyt még nem adott ki, vagy esetleg későbbi időben a maximális árát erősen meghaladó, állítólag 60 korona mázsáknál vé telőron, a maximális ár 34 koronára volt, — nagyobb mennyiségű tengeri vásárolt és ha ez való, mire fordítottat a vásárolt tengeri?”

interpellatióm oly irányu lett volna is, a melynek alapján adástól volna ki a közérlelmezési miniszterium requiráló rendelkezése.

A kinek nincs tisztább fegyvere, mint a tendenciózus reáfogás, az legalább ügyesebb legyen.

Székességhérvár 1918 április 15.
Holly Géza.

Nincs lakás

se a fővárosban, se a vidéki városokban, a lakások úgy eltűntek, mintha a föld nyelte volna el. Pedig a lakásokat nem lehet felhalmozni, mint például a gyufát, de azért még sincs, se lakás, se gyufa. Megszerzték a lakáshivatalat, bizonyára arra számítva, hogy ennek az új hivatalnak is kell majd lakás — így mindjárt, még megindulása előtt megkezdheti működését és gazdag tapasztalatokat fog szerezni a lakáskeresés keserves munkájával. Szerencsésen megoldották a lakáshivatal lakás kérdését, de azért a lakáshányon semmi-féle változás nem történt.

Vidékiek különösen a háború alatt éltek költözködési jogokkal és aki csak teheti, a városba gravitál. Ezt a költözködési jogot az emberi szabadság korlátozása és sérelme nélkül, lehetne korlátozni és a vidékekről a városba való költözködéshez csak indokolt esetben adni engedélyt. Igaz, hogy ma már ez is késő volna, mert a mai inváziót egyenesen lehetetlené teszi az a körülmény, hogy nincs lakás. A ház értékének hirtelen történt felszökkenése igen sok háztulajdonost szigorított össze lakóvá és az új háztulajdonos csaknem minden esetben vidéki.

Tervebe vették azoknak a szobáknak a rekvirálását, amelyek nagyobb lakásokban vannak. Hogy ez a terv csakugyan kivitelre kerül-e, az nagy kérdés, miután a nagyobb lakásokban rendszerint olyanok laknak, akiknek tekintélyük és befolyásuk mindenesetre súlyosabb a hónapos szobás és két szobás lyukak bérliőnél. Nálunk is dühöng a lakáshány, a lakásnélkülieknek egész serege van már, de azért éjszakánként még sem látunk lakásnélkülieket tolongani az utcán. Azért mégis mindenki valahol csak lakik. Az öt szobás felüli lakásrekvirálás azonban aligha lesz célravezető, mert ez legfeljebb a hónapos szobák bérliőn segít, de nem segít azokon, akiknek a szoba mellett konyhára és mellékhelyiségekre van szükségük. A fővárosban kevésbé, de például Fehérvártól a lakáshányon lényegesen enyhítene az építkezés. Bármilyen drága is egy hatalmas bérház emelése, mégis csak ez az egyetlen mód a lakásinség leküzdésére. És még valami. Ki kell üríteni a butoraktárnak használt lakásokat és helyiségeket. Az elcsomagolt butor elállhat pincében, padláson, legalábbis jobban, mint a lakáskeresésben meggyőzött ember. Amí a lakáshányon leginkább segítene, az a háborúban való felmondása és a béke beköltözése lenne. Az orosz és román béke

már a butorkocsiban van, a béke főbb butorarábjait is talán meghozza a rügyeket bontogató tavasz.

Győr városa törvényhatósága a lakásinség enyhítése érdekében helyes szociális érvekkel mozgalmat indított, amelyhez csatlakozásra ma felkérte városunkat is. Feliratilag kéri Győr városa az átmeneti gazdasági minisztert, hogy az építési anyagok árdrágitásának visszatartásának és egy kézben való összehalmozásának megakadályozására megfelelő intézkedéseket tegyen.

Felír a miniszterelnökhöz, hogy a lakásépítési állandó bizottság működését terjessze ki a fontosabb városok háború folytán lakásinséggel küzdő vidéki városokra is.

Felír a kormányhoz oly rendelkezést iránt, melynek alapján a hatóság a hivatalok által elfoglalt vagy lakásul egyébként alkalmas, vagy alkalmassá tehető de más célra használt épületeket és helyiségeket igénybe vehessen.

Felír a miniszterelnökhöz, hogy az építési hitelnek olcsóbbá tételét tegye sürgős tanulmány tárgyává és pedig oly irányban, hogy az állam által az építési hitel szolgáltatásban álló pénztárat létesíttessék, mely a teljes érték erejéig nyújtsin hitelt, az építkezési célokra meghatározott kamatlábon alól hitelezett és felhasználhat magántőkék pedig adókedvezményben részesíttessenek.

Felír a pénzügyminiszterhez, hogy az építkezések adómentességének kivételével meghosszabbítására mielőbb terjesszen a képviselőház elé törvényjavaslatot.

Felír a kereskedelemügyi miniszterhez a kisajátítási törvénynek oly irányu módosítását iránt, hogy a beépítés alól huzamosabb ideig elvont vagy nem kellőkép kihasznált telkek és nemlakásul felhasznált épületek kisajátítás útján való megszerzése lehetővé tétessék.

Késégtelen, hogy Fehérvár városa csatlakozni fog az üdvös célú mozgalomhoz.

A berlini Blüthner zenekar fehérvári hangversenye.

A hangverseny nagyszerű megtartása érdekében nagy apparátussal folynak az előkészületek.

Kedd délután a főispáni hivatal helyiségében a rendező bizottság ülésezett, hogy megbeszélje a világhírű Blüthner filharmóniai zenekar jótékony célú hangversenyének rendezési teendőit. A megbeszélésen résztvett dr. gr. Károlyi József főispán, Géczy Kálmán vezérőrnagy állomásparancsnok, a póttáparancsnokok, az egész rendező bizottság és a sajtó képviselői.

A hangverseny iránt máris szokatlanul nagy az érdeklődés. A rendezendő hangverseny messze felül emelkedik, a hasonló zsánerű hangversenyeken és rendezése minden részletben olyan, hogy a zenekedvelő kö-

zönségnek nagy művelzetben lesz része. A jegyárak a következők: földszinti páholy 50 K, emeleti páholy 40 K, földszinti ülőhely 10 K, másodeleleti ülőhely 4 K, másodeleleti állóhely 2 K, karzati ülőhely 3 K és karzati állóhely 1 K. A másodeleleti állóhelyeket a rendezőség első sorban a középkisiskolai növendékeknek tartja fenn.

Jegyek szerda reggeltől kezdve kaphatók Krausz Verona főszédesében, aki az arusítást szíveségből vállalta. A megnyilvánuló óriási érdeklődés bizonyítja azon körülményt, hogy a jegyek legnagyobb részét má-

ris előjegyzésben lefoglalták. Külön meghívókat a rendezőség nem bocsájtki. Tekintettel arra, hogy a hangverseny tisztá jóvedelme a m. kir. 17. honvéd gyalogsred, es. és kir. 69. gyalogsred, es. és kir. 10. huszárezred özvegy és árva-alapjai javára fordították, felülfizetések szívesen fogadtatnak Krausz Veronánál felülfizetési jegyek ellenében, vagy a katonai állomásparancsnokság címére küldhetők, melyek hirlapilag nyugtáztatnak.

Méltányos, hogy a közönség legyen tekintettel a hangverseny jótékony céljára.

Vászonválság, cernahiany.

Segíthetünk rajta: termeljünk és gyűjtünk csalánt.

Nemcsak Németország-törek szik arra, hogy csalánvászonnal és cernával pótolja a hiányzó len és pamütanyagokat, nálunk is megtörténtek az erre vonatkozó kísérletek és nagyon sokat ígérő eredményekre vezettek. A csalán értékesítésére megalakult a Magyar Csalántermelő és Feldolgozó részvénytársaság, mely a hozzá beszállított, szárított csalán leveleit takarmányra, a szárát cerna és vászonkészítésre használja fel. Németországban különben emberi ételd készítésére is szolgál és gazdag tápláló erejénél fogva remélhetőleg állandó helyet fog magának a családi háztartásokban háború után is biztosítani. Szöveiségeiseinknél, mint értesültünk, már csemegévé is felküzde magát és kis csalánlepeny alakjában kerül forgalomba.

Minket egyenlőre főként a szővőipar szempontjából foglalkoztat. Nagy nemzetgazdasági közérdek, hogy mi is hozzájáruljunk ahhoz, hogy az országot a vászonválságon keresztülvergődni segítsük. De miéinknek és szegényeinknek közvetlenül is nagy jótétemény, ha a nyersanyag szaporítása által a vászonkészlet mennyiségének emeléséhez hozzájárulunk és így a kész cernát és vásznat számunkra megszerzeshetők tesszük.

A csalán megterem minden talajon még ott is, ahol a talaj más növények termelésére alkalatlan, például mocsaras, sziklás, köves vagy talajvizes réteken, az erdő árnyékában stb.

Ha még oly sck eső esik, vagy ha nagy a szárazság, legyen bár vihar vagy jégeső, a csalántermelést mindez alig befolyásolja. Ha a föld jól van bevetve, az aratáson kívül egyéb gazdasági munka már nincsen vele. Az aratást kétszer egy évben, először korán nyáron, másodsor ősszel végezzük. Csak félig-meddig alkalmas földek is 1600 négyzetögeles holdankint kb. 100 métermázsa csalánt termelnek.

1. *Dugványokkal.* Az ültetéshez alkalmas csalándugványokat (palántákat) tavasszal, amikor a természetadta helyükön a földből kinőnek és felismerhetővé válnak, ásóval a földből elővi gyazattal kivesszük. 4-6 hajtásra szétvájuk és e hajtásokon külön-külön, kb. 20 cm.-nyi távolságra egymástól betlletjük, amit így földben kézzel, ke-

ményebb földben ásóval végezhetünk.

2. *Csiráztatással.* A magot kerti földben, melegágyban vagy hasonló alkalmas helyen csiráztatjuk, a palántákat — mint fentebb említettük — a mikor már egy bizonyos magasságot elérték, kb. 20 cm.-nyi távolságra egymástól betlletjük. Ezen ültetési mód szakértők által eddig még a legjobb és legbiztosabbban van elismerve.

3. *Maggal.* A talajt az ugynevezett ásokeivel lazává tesszük, legalkalmazabba ha ezt ősszel végezzük. Az így felszántott talajt egy geréblyével kiegyenlítettük, az előbb felduzzasztott magot elhintjük, a bevetést terület lehuított levelekkel vagy gallyakkal betakarjuk, hogy az igen könnyű mag szét ne szóródjon (vetésre legjobb az ősz). Egy kissé erős trágyázás a szántással egyidejűleg nagyon ajánlatos, miáltal a csalán minden további tápanyag nélkül is kb. 15 évig termést fog adni. Legjobb ha a növényeket egymástól kb. 20 cm. távolságra hagyjuk és a közbe eső palántákat eltávolítjuk. Ha a földet egyszer így megmunkáltuk, azal többé semmi munka nincsen mivel a csalánnövény saját árnyéka miatt más növényt nem tűr maga mellé.

A szomszédos földeknek csalánlatat való elgazdálalását nem kell fétenünk, mivel a csalánt, még mielőtt magvassá válik, le kell aratnunk, tehát az érett magvak nem szóródhatnak el.

A csalán-szaraként levelekkel szárítva: 100 kilonkint 25 koronát készpénzben fizet a Szociális Missziótársulat központja (Budapest, V., Váci utca 11.b. félemelet) legyen a beszállított mennyiség bármily sok vagy csak félkiló is. Minden gazdálkodó, aki csalánt óhajtt termelni a magvat a csalántermelő és Feldolgozó részvénytársaságtól (Budapest, V., Akadémia-utca 16.) ingyen kaphatja.

— A háború híre. Wiltverg hemet és a körülötte levő állásokokat elfoglalták a németek. Szükre jutott a Wytsheate-esthá robbantási tölcsére is — Nieuwerker és Baillen magasztait elragadták az ellenségtől — Az angol ellentámadások megállítását — Finországbán elérték a német csapatok a Tammerfors—Wiborg vasutat.

Gyermekrendőrség

Székesfehérváron.

Közöltük azt a megkeresést, melyet a fiatalokruak székesfehérvári felügyelő hatósága nevében dr. Prohászka Ottokár v. b. t. i. megyéspüspök mint e hatóság elnöke intézett a városokhoz a fiatalokruak erkölcsének védelme érdekében. E megkeresés alapján a polgármester a rendőrfőkapitányhoz, valamint a esendőrkertület parancsnokához a következő megkeresést intézte:

A fiatalokruak székesfehérvári felügyelő hatósága felkérésére terveztünk, hogy a fiatalokruaknak és gyermekeknek a bűnözéstől való vissza tartása, erkölcsi tisztaságuknak megővése és általában a bűncselekmények lehető megelőzése érdekében megalakítom a gyermekrendőrséget, amely intézmény más városokban máris megfelelő eredményt működést tud feleltetni.

A szervezési munkálatok most vannak folyamatban, de hogy ezen fontos intézmény addig is, míg működését megkezdheti némileg pótolva legyen, illetve, hogy a gyermekek egyre ijesztebb mérvű elzúllásának a lehetőségét mérve, mielőbb gát vetessék, megkeresem a t. Cimet, szűréskezdjék a város területén rendőri szolgálatot teljesítő közgeit olyképp utasítani, hogy a fiatalokruak székesfehérvári felügyelő hatóságának ama tagjait, akik ily minőségűket tanúsító igazolvánnyal rendelkeznek, a fiatalokruak és gyermekek érdekében kifejtendő hivatalos működésük körében, azok felhívására megfelelő rendőri illetve esendőri segítségben részesítsék.

H I R E K.

A király Alcsuton. Károly király kedd déli óráiban automobilon gróf Tisza István és báró Burján István miniszter társaságában a beteg Klótid főhercegnő meglátogatására Alcsuton járt. Az utón a király fontos politikai tanácskozásokat folytatott, melynek eredményeképpen báró Burján Istvánt külügyminiszterré nevezte ki.

Személyi hírek. Dr. Rott Nándor, veszprémi püspök titkára kíséretében szerdán reggel Megyéspüspökünk látogatására városunkba érkezett. Veszprém püspöke egy napot tölt városunkban. Vizitelt gróf Károlyi József főispánnal, Mayer Károly nagypostornál Klauz György dr. és Streit Ferenc kanonokkal.

Szociális est. Pénteken a kerületi nők szövetségében előadás lesz. Az előadást dr. Potonydy Inre püsp. titkár tartja „Fürster nő-ideálja” címen.

Eljegyzés. Serák Ferencz postai és távirati segédszű Bu dapestről eljegyezte Zugor Margitkát Székesfehérvárról.

Temetés. A legutóbbi vasúti szerencsétlenség áldozatának, Ács István kislány tőkezőnek temetése 18-án, csütörtökön délelőtt fél 11 órakor lesz a Zita királyné ut 1. szám alatti gyászházban.

Különös eset. A felsővárosi templom áldozó asztala mellett két hét óta egy mankó támaszkodik. Mindenki megnézi, mindenki csodálkozik rajta és senki nem bántja. Ennek a mankónak története van. Egy szegény, apátlan, anyátlan árva leány mankója volt. Szerencsétlen sorsa az árvaság mellé még kétszeres keresztet tett a vállára. Jobb szeme hiányzik és fiatal kora óta összezsugorodott a jobb lába, hogy 17 éven keresztül mankón kellett járnia. Az orvosok, akikhez gyógyítást fonyamodott, egyhangú vélemény alapján kimondták a szentenciát, hogy a lábat le kell vágni. A leány nem engedte, inkább kopogott keszvesen 17 éven át a mankó jávai, minthogy operáción menjen keresztül. Sok ember összereskedt volna a súlyos keresztet alatt volna, aki az életet is eldobta volna - ennyi keszveség-miag, a szegény Sveretcky Mária azonban Istenbe vetett hittel és a jobb jövő reményével hurcolta az élet rámt nehézséget. Az volt a legnagyobb vigasztalása, hogy imádkozott egy boldogabb, jobb jóvendőért, amilyenről az evangéliumból olyan sokat hallott. Husvét előtt arra határozta el magát, hogy kilencedet tart a gyógyulásért. Imádkozott sokat és buzgón. Husvét hétfőn szokása szerint áldozni jött s amikor az áldozásaitól föl akart kelni, a mankója hátán nyúlt. Azonban - különös - úgy érezte, mintha a beteg lábának ereje volna és nem akarna többé tehetetlenül lecsúszni. Megdöbbent. Ráépett. Érezte, hogy tudna menni. Próbálkozott. Sikertült. Siráni kezdett. Aztán letette az áldozat asztal mellé a mankót és eltávozott. A mankó azóta is ott van. En vártam, hogy mikor viszi el. Azt mondja, nem kell már neki. Biceg, mert az elfonnyadt láb rövidebb, mint a másik, azonban azóta is naponta látom nyugodtan jární ki, be a templomba. Tessék gondolni azt, ami tetszik. En csak annyit mondok, hogy a dolog egészen meglepő, különös. -lk-

A polgármester személyi pótléka. A febr. havi városi közgyűlés tudvalevőleg dr. Sára Gyula polgármester részére évi 4400 kor. nyugdíjba is beszámítandó személyipótlékot szavazott meg. A városokhoz ma érkezett értesítés szerint a közgyűlésnek ezt a határozatát a miniszter jóváhagyta.

Városi tisztviselők és alkalmazottak várakozás idejének lezárulása érdekében a következő határozati javaslatot terjeszti a városi tanács a közgyűlés elé: A közgyűlés tudomásul veszi, hogy a belügy miniszter a törvényhatósági bizottságnak mult év novemberében hozott azoa határozatát, melyvel a városi tisztviselők és egyéb alkalmazottak magasabb összegű természetesét bíró illetményekre igényt adó szolgálati (várakozási) idejét, beleértve a körpótlékokat is, a szervezési szabályzat megfelelő módosítása mellett 1917. évi július hó 1. napjától kezdődő hatállyal 3 évre szállította le - jóváhagyta. Ehhez képest az iratokat kiadja a közgyűlés a városi tanácsnak, a szükséges intézkedések megtétele végett, a szervező bizottságot pedig felhívja, hogy a szervezési szabályrendelet megfelelő módosításáról gondoskodjék.

A telekértékkadó. Simon Sándor pénzügyi tanácsos elkészítette a határozati javaslatot, amely a telekérték emelkedési adó ügyében a folyó havi közgyűlés elé terjeszti a városi tanács. E javaslat szerint a közgyűlés hozzájárul a pénzügyi és gazdasági szakosztályok és a városi tanács azon előterjesztéséhez, hogy ezen a város háztartására nagy kihatással levő kérdés alapos megvitatása és szakszerű előkészítése végett adassék ki egy 14 tagból álló bizottságnak azzal, hogy elaborátumát és javaslatát érdemi tárgyalásra a folyó évi június hóban tartandó rendes közgyűlésre terjeszse be. A polgármester illetve helyettese elnöklele alatt működő bizottságba a tanács beválasztani javasolja: Almássy János, Bernstein Sámuel, Berveiter János, Fröschi Ferenc, Gerő Jakab, dr. Holly Géza, Kégl Miklós, Kovács A. Sándor, Dr. Kuthy József, Lits Ferenc, Nagy Ignác, Péntes Imre, Weisz Miksa és dr. Vermes Mihály bizottsági tagokat. Hivatából pedig tagjai lesznek a bizottságnak Simon Sándor pénzügyi tanácsos, Maron István főszámvéves, Polczér Péter gazdasági tanácsos, Varga Elemér műszaki tanácsos, dr. Kisterék Károly t. főügyész és a kirendelt jegyző.

Közeztvám szedési jog. Ismételt iratváltások után a kereskedelemügyi miniszter precizizozta azokat a feltételeket, amelyeknek figyelembe-vételéhez ragaszkodik a város által kért engedélyezés megadásánál. Simon Sándor pénzügyi tanácsos a kérdést most a miniszteriumban személyesen folytatott tárgyalásokon történt megállapodások alapján elkészítette és a tanács az e havi közgyűlés elé egyben a következő határozati javaslatot fogja terjeszteni: A közgyűlés a tanács előterjesztéséből tudomásul veszi, hogy a kereskedelemügyi miniszter a mult év októberi közgyűlésében hozott határozatával kérelmezett közeztvám szedési jogot a határozatban megállapított módzatok mellett nem engedélyezi és pedig azért nem, mert a vámszedési jogosítványok engedélyezése és meg hosszabbítása tárgyában kibocsátott miniszteri rendeletben foglaltak figyelembe kívül hagyattak. Nevezesen, mert e szerint az export árak, a leadásra kerülő árakkal egytörmán vámozandók meg, míg a város az utóbbi megvámolásait teljesen eltekintett, lovább, mert a sorompóknál gyakorlatlanó vámszedési jog érvényesítésénél alkalmazandó vámdíj szabályzat szerint a befogott és szabadon hajólt állapot, valamint az egyes járulékok közötti aszerint, hogy mivel vannak megterhelve, a megvámolás mérve szempontjából különbséget tett.

Városi pótlék a tisztviselőknek. E kérdéssel a folyó havi rendes városi közgyűlés ismét foglalkozni fog és pedig a tanácsnak következő határozati javaslata alapján: A közgyűlés mult év decemberében hozott határozatát elvben már elfogadott Kovács A. Sándor indítványa alapján, továbbá a szervező bizottság a pénzügyi szakosztály és a városi tanács javaslatának elfogadásával elhatározza, hogy az 1912 LVIII. tcz. kiegészítő részét képező B. mellékleten felsorolt városi közigazgatási alkalmazottak részére

a háború tartamára tehát ideiglenesen további intézkedéssé 1918. évi január hó 1 től kezdődő hatállyal az 1918. évi házipénztári költségvetésben előirányított évi 96 000 kor. végösszegben városi illetve lakbér pótlékok szavaz meg. A közgyűlés a városi közigazgatási alkalmazottak nyomásztó helyzetének ismeretében saját iniciativajából határozta el decem berben, hogy a háború gazdasági harcában súlyos megpróbáltatásoknak kitélt tisztviselőinek anyagi helyzetén a lehetőséghez képest segíteni fog. Most hogy e kérdést a pénzügyi tanácsos és a főszámvéves előkészítte, a tanács a közgyűlés elé terjeszti, kétségtelen, hogy a törvényhatósági bizottság nem csak tisztviselői iránt érzett kötelezettségéből, hanem lelkesedéssel szavazza meg a háború munkában kifáradt tisztviselőinek az egyszerű megélhetést biztosító városi pótlékok.

A Vörösmarty kör rendkivüli közgyűlése f. hó 18-án d. u. 6 órakor tartik meg.

Gyanus csavargók Fehérváron. A városi rendőrség a katonai rendőrséggel együtt tegnapelőtt három katoná szűrke egyenruhába öltözött egyént talált csavargóknál Fehérváron lakás és foglalkozás nélkül és ezeket mint a közbiztonságra veszélyes egyéneket a rendőrség kísérték. Megmozdásuk alkalmával több kiállított és ki nem állított tebeljegyzett katonai szabadságos parancsot találtak náluk, amelyekről megállapítást nyert hogy hamisítványok. Kihallgatásuk alkalmával mindháman hamis nevet mondtak be. Az egyik Droppa Gusztávnak mondotta magát, erről megállapította rendőrségünk, hogy igazi neve Szabó-Pál selymosi születésű 33 éves kőfaragó segéd, aki lopásért 3 ízben volt büntetve Budapesten. A másik Sulter Ferencnek mondotta magát, ennek igazi neve Döme Gusztáv József székielyi hidi születésű, asztalos, aki lopás miatt Debrecenben volt büntetve. A harmadik Szűcs Antalnak mondta magát, ennek igazi neve ugyan csak Szabó-Pál szegedi felsőtanú születésű, 24 éves fésítő. Mindháman azt állították, hogy katonaszökevények, de most az Olasz frontra szándékoztak menni, hogy katonái szolgálatra ismét önként jelentkezzenek. A rendőrség megállapította, hogy a felettebb gyanus csavargók a katonai egyenruhát jogosulatlanul viselik, mert egyikük sem katoná. Egyenlőre közveszélyes csavargók miatt a rendőrfőkapitány elítélte őket egyenkint 8-8 napi elzárásra meg ezt elszenvedik, előéletük megállapítása iránt szőles körülnyomozást indít rendőrségünk.

Mozgalom az alkoholmentes leszerelésért. Az alkoholleltes egyesületek országos ligájának kezdeményezésére országos mozgalom indult meg a leszerelés alkoholmentessé tételé érdekében. A mozgalom élén, mint az országos bizottság elnöke a kereskedelem miniszter áll. Társelnökök: Apponyi Albertné grófné és Teleki Pál gróf. Az országos bizottság eddig Kelecszavórt, Nyiregyházán és Temesvározt tartott nagyszerű értekezletet, a többi városokban tartandó gyűlések szervezése pedig folyamában van. A gyűlésekről az alkoholmentes leszerelés érdekében felíratot küldenek az országgyűléshez és a kormányhoz.

Az Apolló-színház

legközelebbi szenzációs bemutatója:

Főszereplők: Gombaszögi Frida, Szentgyörgyi Márta, Kende Paula, Gaál Gyula, Molnár László, Sarkadi Aladár stb. I. rész 5 felv.

Jókai Mór világhírű regénye után

A SZERELEM BOLONDJA

A katonája a katonai látásvizontlatta. Ritka háborús vizontlatti esetet beszélt el szerkesztőségünkben egy apa, aki öreg katona s kívül ez az eset történt: Szentkirályi József falubattyáni földmives két év óta tartózkodott a fronton. Most jött haza szabadságra. Ujja Budapesten át vezette. A fővárosban tegnapielőtt a Mária Terézia lakonyában kellett tartózkodnia. Itt a lakonyia udvarán egészen váratlanul találkozt az öreg honvéd a fiával, Szentkirályi Józseffel, aki 17-es honvéd, de két év óta eltűnt oroszországi hadifogoly volt. Mostanában sikerült a jogságból megszöknie. Erdélyen át társával együtt Budapestre, a Mária Terézia lakonyába lettek irányítva. Így történhetett, hogy a megszabadult hadifogoly fia a frontról hazatérőben levő atyjával találkozott egyik budapesti kasszárnya udvarán. A kölcsönös meglepődésüket és örömeiket elkezelték.

Dr. Kárnik József főorvos Oroszlegyelországból visszatérve újból megkezdte orvosi rendelését. lakásán (Zita királyné-ut 28. saját ház). — Rendel minden délután 2 től 3-ig.

Szeplő, májfolt pörsené. arcúszátlanság ápolására biztos hatású szer a „Korona tejkrem” (ezelőtt Crème de Laktine), mely párszorli használat után az arcot báronysimává és hófehérre teszi. Egy kis tégely 2 K. Nagytégely 4 K. A tégelyeket 20 fillérért visszaveszi. Kapható: Szűts Róbert gyógyszerárban.

Székesfehérvár szab. kir. város polgár-mesterétől.

1472/1918. közl. szám.

Hatósági hirdmény.

Szózott zsirszalonna kimérése.

A közellátási-bizottság 1918. évi április hó 16-án hozott határozata értelmében az augusztus hóra tartalkolt szózott szalonna minthogy jelenleg más zsiranyag nem áll rendelkezésre 1918. évi április hó 18 től kezdődőleg míg a készlet tart az alább felsorolt helyeken és módon lesz kimérve.

A szózott zsirszalonnát csakis zsirjegyre jogosultak vásárolhatják és pedig az április hóra érvényes 70 dg-os zsirjegyek ellenében 50 dkg-ot fejenként.

A szózott szalonna árusítása a következő helyeken történik:

Köz és Magántisztviselők szövetkezete Rákóczi u.,
Közérdek szövetkezet Lővölde u.,

Jankovits Istvánnó Vörösmarty tér,
Schnitzinger Ferenc Zita királyné-ut.

Fridrich Antal Sütő utca 17.,
Vincz József Rákóczi u.,
Marschall Nándor Kossuth utca,

Kováts Ferenc Szögyényi Marich u.

Szefehérvár, 1918. április 17.

Kováts Á Sándor tb. tanácsnok.

Székesfehérvár szab. kir. város tanácsától 4477/1918. szám.

Árlejtési hirdmény.

Székesfehérvár szab. kir. város tanácsa 4377/1918. számú határozatával a város bel- és külterületén a kövezési, utfenntartási és építkezési munkáknál felmerülő fuvarozásokat 1918. évi május hó 1-től 1919. április 30-ig terjedő időre vállalatba adni rendelte.

A vállalkozás zárt ajánlatok útján történik.

Ajánlati minta a városi mérnöki hivatalban (Zichy-ház II. emelet) kapható, ugyanott az ajánlati feltételek is a hivatalos órák alatt betekintheők.

A zárt ajánlatok 1918. évi április hó 22-én délelőtt 10 óráig a közg. ígató-hivatalnál nyujtandók be.

Szefehérvár, 1918. április 15.

Varga Elemér

városi műszaki tanácsos

Önkéntes árverési hirdmény.

Alulírott a tulajdonosok megbízásából a székesfehérvári 1125. száma tkvi betétben A. I. 1—2 sor, 1924., 1925. hrsz. alatt felvett 1021 □-öl területű Sár-utca 4. sz. alatti lakóházat és kertet folyó évi április hó 21-én, vasárnap d. e. 10 óraker ügyvédi irodámban tartandó önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek eladom.

Érdeklődők irodámban bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Székesfehérvár, 1918. évi április hó 3-án.

Dr. Molnár János ügyvéd.

APRÓHÍRDETÉSEK.

Apróhírdetésekkért 10 szög 1-50 kor. azonfelül minden szóért 10 fillér fizetendő.

Egy három és félves telivér kancát önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek folyó hó 26-án délelőtt 10 óraker a vásártéren el fognak adni. Megtekintheők a Grünwald féle rongytelepen. Széchenyi-utca.

Elveszett egy ezüst cigaretta tárca F. J. monogrammal, a becsületes megtaláló illő jutalom ellenében adja át a kiadóhivatalban.

12 drb. nagy leánder fehér és piros eladó. Szent István-tér 1.

Kocsis felvétetik Haggenmacher sörtelében. Fazekas-utca 6.

Két szobás lakást a vasut közepében, legkésőbb május 1-re keresek. Ajánlatot szesziző szövet. kezelhez (városi sörház épület) kérek.

Mérlegképes könyvelő jöfizetessel, esetleg csak délutáni foglalkoztatásra is felvétetik azonnal. Hadsegélyző Hadbiztosítási Hivatal, Általános Bank épülete.

Köhögés ellen kitünően bevált háziszser a Störk-paszttilla. Egy doboz ára 1.50 korona. Kapható: Szűts Róbert Károly király-tér gyógyszerárban.

Aránia-színház.

Szerdán és csütörtökön, április 17 és 18-án „Star”-filmgyár szenzációs alkotása

Alarcosbál

Verdi világhírű operája, dráma 4 részben

Előadások kezdete köznapokon 7 és 9 óraker.

Rendes helyárak.

Apolló-színház.

Szerdán és csütörtökön, április 17. és 18-án Hanný Weise idei 2. filmje!

Hercog és Társa

Vigjáték 3 felvonásban. Főszereplő: Hanný Weise.

A kedvelt művész legkedveltebb alakítása.

Pompás kiegészítő műsor.

Előadások fél 7 és fél 9 óraker.

Rendes helyárak.

Részvényalírási felhívás.

Alulírott alapított Dunántúli Fakereskedelmi és Ipari részvénytársaságot alapítunk és részvényalírára felhívást intézünk:

1. A vállalat cége:

Magyarul: Dunántúli Fakereskedelmi és Ipari részvénytársaság.

Németül: Transdanubische Holzhandel und Industrie Actien Gesellschaft.

2. A vállalat tárgya és célja: A dunántúli fakereskedelem és faipar fejlődése. Mindennemű kemény- és puhafa-termékek vétele és eladása; erdők kihatásnévelése, épület-, szerszám- és tűzifa vétele és eladása, építőanyagokkal, mindennemű építkezési és háztartási cikkekkel való kereskedelem, fatermékek és cikkek iparszerű és gyárszerű előállítása, feldolgozása és ezen termékekkel és cikkekkel való kereskedelem.

3. A vállalat tartama: 90 év.

4. A vállalat székhelye: Székesfehérvár. A vállalat azonban másutt is állíthat fel fióktelepeket.

5. A vállalat alapítókéje: 500.000—korona, mely 1250 drb. egyenként 400—korona névértékű névre szóló részvényekből áll. A részvények a 400—korona névértéken és részvényenként 20—korona alapítási költség-felszámlításával lesznek jegyzésre kibocsátva.

6. Minden jegyzett részvény után a jegyzés alkalmával a névérték 30% vagyis 120—korona és 20—korona alapítási költség összesen 140—korona fizetendő le a Közgazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. székesfehérvári pénztézet pénztáránál a hátralék további befizetéséről az alakuló közgyűlés fog határozni.

7. A részvényjegyzés határideje 1918. évi május hó 1-én jár le. Tuljegyzés esetén az alapítóknak jogukban áll a jegyzéseket leszállítani.

Az alakuló közgyűlésnek összehívása helyi lap útján lesz közhírré téve. Az alakuló közgyűlésen csak azon részvényjegyzők bírnak szavazati joggal, akik ezen tervezett 6. pontja értelmében a jegyzett részvények névértékének 30% -at befizették és ezt igazolják.

A vállalat igazgatóságát az első 3-évre az alapítók nevezik ki.

Magyar Általános Takarékpénztár rt. Bpest.
Magyar Östermelő rt. Budapest,
Közigazdasági Bank és Tkp. rt. Szefehérvár,
Deutsch-Jós. A. Szefehérvár.